

PAP FERENC

## A KRE PEDAGÓGIAI KARA A TEHETSÉGPONTOK KÖZÖSSÉGÉBEN

Pedagógusképző intézményként a KRE Pedagógiai Kara elkötelezetten tekint a tehetséggondozás területére, lehetőségeinek, eszköztárának minőségi kibontakoztatására. Hallgatóink legjobb képességei hivatásuk útján sokszorosan adódnak tovább, s mindebben igen meghatározó, ha küldetésüket keresztyén szellemiségben végzik. Intézményünk tehetségpontként sokrétű segítséget nyújt a személyes képességek fejlesztésében, és értékes mintát törekszik mutatni mind tehetségprogramok, mind további rendezvények, tehetségsegítő lelki támogatások formájában, Akkreditált Kiváló Tehetségpontként szolgálva szakterület minőségi képviselőjét.

**Kulcsszavak:** tehetségsegítés, pedagógusképzés, tehetségpont, komplex tehetségprogramok

*A KRE Pedagógiai Kara a tehetségpontok közösségében* (The Faculty of Pedagogy at KRE in the talent point community). As a teacher training institution, the Faculty of Education at KRE is committed to the field of talent development and to the qualitative development of its opportunities and tools. Our students' best abilities are often passed on through their profession, and it is very important that they carry out their mission in a Christian spirit. As a talent center, our institution provides a wide range of assistance in the development of personal abilities and strives to set a valuable example in the form of talent programs, additional events, and spiritual support for talent development, serving as an accredited center of excellence and representing the highest quality in the field.

**Keywords:** talent support, teacher training, talent center, complex talent programs

### Bevezetés

„A kötelékeink hordoznak és védenek bennünket. [...] Kötődni tanítjuk a gyermekeket és a fiatalokat – erre a szolgálatra és hivatásra nevelünk, amikor tanítókat, óvodapedagógusokat, csecsemő- és kisgyermeknevelőket, hittanokatokat és kántorokat képzünk, akik anyanyelven és az Anyaszentegyház nyelvén beszélnek és beszélgetnek, közösségre és minőségre hívnak. Mind a közösség, mind a minőség többet kíván, felemel, táplál. Egyiknek sem kisebb vagy kevesebb az igénye.”<sup>1</sup> 2019 szeptemberében e gondolattal nyitottuk meg a tanévet Nagykörsön, Karunk székhelyén, ám az azóta eltelt, járványhelyzettel és háborúkkal is kísért évek sem csorbították az üzenet szerepét, talán mondhatjuk, hogy még inkább megerősítették. Közösségeink értéke, a megtapasztalható bizalom és biztonság, az egymásra figyelés, az összetartozás érzése mellett is engedni, segíteni egymás értékeinek megmutatkozását,

<sup>1</sup> Pap Ferenc: *Gyökerezetek meg Krisztusban!* 2019. évi ünnepélyes tanévnyitó dékáni beszéde, Nagykörsön, 2019. szeptember 8. [Link](#) (Letöltés: 2025. július 28.)

minden kapcsolódásunkban fontos, hogy benne gyökerezzen – mint ahogyan magunkban hordozhatjuk ennek pilléreként a hitünk megtartó erejét. Pedagógiai Karunként bizakodással vagyunk abban, hogy ha a leendő pedagógusok számára ilyen értékeket mutatunk mintaként, úgy ők is tudatosabbá válhatnak mindezekben, amely kötelekekkel pedig a felnövekvő gyermekek számára tudnak megtartó és egyben kibontakozást segítő támaszt nyújtani.

Intézményünk névadójának szellemisége meghatározó mindezen üzenetek átadásában, minőségi képviselte során. „A bibliafordító Károli Gáspár, gönci tudós református prédikátor magyar művelődést meghatározó, tudományos igényességű, tökéletességre törekvő és mások hasznát szem előtt tartó munkásságának szellemében a nevét viselő Egyetem olyan szellemi központtá igyekszik válni, amelyet a minőség tudat, a társadalmi felelősségvállalás, a szolidaritás, valamint az értékalapú tevékenység és aktivitás jellemez.”<sup>2</sup> Szakmai tevékenységeinkkel Karunkon is református hagyományainknak megfelelő értékeket szolgálunk többek között az igényesség, a minőségi helytállás és a folyamatos fejlődés célkitűzéseivel.

A 2019/2020. tanév mindezekhez azáltal is hozzájárult, hogy Karunk a Nemzeti Tehetségsegítő Tanács döntése alapján 2020 kezdetén Regisztrált Tehetségponttá<sup>3</sup>, majd erre építve, munkánkat elismerve ugyanezen évben lezajlott akkreditációs eljárás során 2021-től Akkreditált Kiváló Tehetségponttá<sup>4</sup> vált. A területhez kapcsolódó nemzetközi eredményeink alapján 2020-tól az Európai Tehetségpontok között is helyet kaphattunk. Jelen tanulmányban a tehetségpontként megvalósult tevékenységeinkből merítünk jellegzetes példákat e közösség szakmai szempontrendszerében, s mindezek háttérében követett elméleti meghatározók tükrében. Elköteleződésünk mindezek irányában reménységet is jelent arra vonatkozóan, hogy Karunk „Krisztusban meggyökerezve teljesíti küldetését”<sup>5</sup>, s a megerősített értékek további gyarapításához is hozzájárulhatunk.

<sup>2</sup> A Károli Gáspár Református Egyetem Minőségpolitikai nyilatkozata, 2020. [Link](#) (Letöltés: 2025. július 28.)

<sup>3</sup> A Károli Gáspár Református Egyetem Pedagógiai Kara tehetségpontjának azonosító száma: TP 181 002 720, bemutatkozó felülete: [Link](#) (Letöltés: 2025. július 28.) A tehetségpontok száma a Kárpát-medencében az 1500-at is meghaladja jelenleg. Mindezek között pl. tevékenységeik (Gardner többszörös intelligenciaelméletének területei mentén), célcsoportjaik, földrajzi elhelyezkedésük szempontjai mentén kereshetünk a [Link](#) felület segítségével, valamint térképes megjelenítésben: [Link](#) (Letöltés: 2025. július 28.)

<sup>4</sup> Az akkreditációs jelentés és tevékenységi beszámoló a Kar következő felületén megtekinthető: [Link](#) (Letöltés: 2025. július 28.)

<sup>5</sup> Pap Ferenc: Krisztusban meggyökerezve, Dékáni köszöntő, in Kiss Réka – Lányi Gábor (szerk.): *Károli 30 – Károli Gáspár Református Egyetem 1993–2023. 30 év a református felsőoktatás szolgálatában*, Budapest, Károli Gáspár Református Egyetem, 2023, 85.

### A tehetségpontok közössége és minősége

A tehetségpontok „a hazai tehetségsegítő hálózat alapegységei [...] A tehetségpontok nagy előnye, hogy alulról jövő, helyi kezdeményezésre születnek: csak ott jönnek létre, ahol elkötelezett, a fiatal tehetségekért önkéntes alapon tenni akaró pedagógusok vagy más tehetségsegítő szakemberek egy csoportja úgy dönt, hogy a tehetséggondozással elmélyülten, szervezeten, a legfrissebb szakmai eredmények figyelembe vételével akar foglalkozni.”<sup>6</sup> Karunk elkötelezettsége a tehetséggondozás irányában mindig is megmutatkozott, a 2019/2020. tanév jelentette viszont azt a fordulópontot, ami megsegítette ennek tudatos lépéssorát a szervezetben. A személyes bevonódás és a szakmai rálátás a szakterület aktualitásaira egységet és olyan bizalmi légkört alapozott meg, amelyben a tehetséggondozás ügye a Karon egyre több tevékenységben is kibontakozhatott, a tehetséggazdagító programok<sup>7</sup> száma, szakterülete gyarapodott.

A Regisztrált Tehetségponttá válás a szakmai tudatosság megerősítésén túl azt is jelentette, hogy Karunk is részévé vált a tehetségpontok Kárpát-medencei közösségének, s e hálózatban való működés alapértéket is jelent minden érintett intézmény számára. „A tehetségpontok csak egymással együttműködve, hálózatos formában tudnak létezni, hiszen tevékenységük egyik alapvető eleme a folyamatos információcsere. Az információcsere, az információ-közvetítés kétirányú. Az egyik irány a helyi értékek (tehetséges fiatalok, mentorok, kezdeményezések, jó példák, a segítség bármilyen formája) közvetítése az ország többi részébe, a másik pedig a máshonnan származó értékek befogadása és alkotó alkalmazása a tehetségpont környezetében.”<sup>8</sup>

E hálózati működés Karunk számára többrétű üzenetet is hordoz: egyrészt ún. regionális tehetségpontként küldetésünknek is érezzük szűkebb és tágabb régiókban minőségi kapcsolatok építését és gondozását olyan további intézményekkel, akik számára ugyancsak fontossággal bír a tehetséggondozás, a képesség-kibontakoztatás. Többek között nagykörösi kiemelt gyakorlólhelyünkkel közös tehetségprogramokat valósítottunk meg<sup>9</sup>, ezáltal pedagógusképző intézményként közvetlenül segíthetjük a pedagógushallgatók elméleti és gyakorlati tapasztalatainak, a saját maguk által megélt és a gyermekek számára továbbadható tehetségsegítő eszköztárnak gyarapodását.

A regionális hatókörű tehetségpontként való működés Karunk életében eredendően több régiót jelent: székhelyünk városa Nagykörös, amely által ennek környezetében segítünk a pedagógus-utánpótlásban, emellett budapesti és kecskeméti képzőhelyünk is van, így e városok régiójában is közvetlenül megoszthatjuk értékeinket. Széles körű

<sup>6</sup> *Két pont között legrövidebb út a tehetség*, [Link](#) (Letöltés: 2025. július 28.)

<sup>7</sup> Az ún. gazdagító programok tehetséggondozásban betöltött szerepéről és formáiról részletesebben vö. Balogh László: Gazdagítás, dúsítás, in Szabó Zsuzsa (szerk.): *A tehetség kézikönyve*, Budapest, Magyar Tehetségsegítő Szervezetek Szövetsége, 2019, 237–250. [Link](#) (Letöltés: 2025. július 28.)

<sup>8</sup> Tehetségpont-regisztráció, [Link](#) (Letöltés: 2025. július 28.)

<sup>9</sup> E tehetségprogramról és megvalósított Felfedezőnapokról részletesebb beszámoló készült: Pap Ferenc – Fehér Ágota: Károli Gáspár Református Egyetem Pedagógiai Kara mint képességek kibontakoztatásának elkötelezett támogatója, in Szigeti Márta (szerk.): *Nagykörösi Kalendárium*, XXVII. évf., Nagykörös, Teleki Sámuel Kulturális Egyesület, 2024, 51–54.

kapcsolatrendszert építettünk ki köznevelési intézményekkel, így nemcsak pedagógushallgatóink tehetséggondozása irányában vagyunk elkötelezettek, hanem a nevelés-oktatást végző pedagógusok számára is segítséget ajánlunk: kisgyermekkortól a különböző osztályfokok érintett kérdésköreiben is kísérik az intézményi tehetségsegítő tevékenységeket előadássorozat, konzultációk és szupervíziók formájában.<sup>10</sup>

Szellemiségünk tekintetében pedig a hálózati működés további mélységeket segít kibontakoztatni a református intézményrendszerben, más református tehetségpontokkal való kapcsolódásban, közös gazdagító programok megvalósításában. Öröm számunkra, hogy többek között nagykörösi gyakorlóhelyünk, az Arany János Református Általános Iskola és Óvoda együttműködésünk nyomán vált tehetségponttá.<sup>11</sup> Keresztyén pedagógusokként a Károli Gáspár Református Egyetem küldetésnyilatkozata is megerősíti számunkra: „Az Egyetem célja az egyetemes keresztyén erkölcsi és szellemi értékeket a bibliai Ige szellemében öntudatosan vállaló ifjúság nevelése, korszerűen művelt, jó szakemberek képzése a határon innen és túli magyarság, ezen belül is első renden a református intézményrendszer és a református közösségek számára.”<sup>12</sup> Egyetemünk küldetésnyilatkozatának üzenetét Karunk Regisztrált Tehetségponttá válása során is megerősítettük: „Intézményünk célja [...] hozzájárulni a református értékek szerinti, magas szakmai színvonalon történő, evangéliumi szellemű neveléshez, református közösségek életének gyarapításához. [...] Karunk tehetséggondozó tevékenységének jelentős lelki támaszát jelenti a személyre hangolt elfogadó légkör, ami a biztonság élményén túl a sikeres kutatói kibontakozáshoz szükséges motiváció és elköteleződés fenntartását is célozza a személyes eszköztár tudatosításával és kreatív kibontakoztatásával.”<sup>13</sup> Református szellemiségünk és hagyományaink tehetségsegítő kezdeményezéseinket is áthatják, mindebben közvetlenül építünk bibliai értékekre: intézményünk feladatának tekintjük „a lehető legtöbbet tenni azért, hogy minden növendék fel tudja mutatni azokat a képességeit, amelyeket csak ő maga kapott a Teremtőtől.”<sup>14</sup> A legjobb képességek és e sajátos „magas lelki erő”<sup>15</sup> kibontakoztatását e lelki támogatáshoz kapcsolódóan mind pszichológusi,

<sup>10</sup> E tevékenységeinket Nagykörösi Tanítványok Tehetségsegítő Tanácsként (azonosító száma: TT 831 000 141) valósítjuk meg. A Tanács bemutatkozó felülete: [Link](#) (Letöltés: 2025. július 28.)

<sup>11</sup> A nagykörösi Arany János Református Általános Iskola és Óvoda tehetségpontjának azonosító száma: TP 131 002 840, bemutatkozó felülete: [Link](#) (Letöltés: 2025. július 28.)

<sup>12</sup> A *Károli Gáspár Református Egyetem küldetésnyilatkozata*, [Link](#) (Letöltés: 2025. július 28.)

<sup>13</sup> Részlet a Pedagógiai Kar mint Akkreditált Kiváló Tehetségpont bemutatkozó felületéről a Magyar Tehetségsegítő Szervezetek Szövetsége online hálózatában, [Link](#) (Letöltés: 2025. július 28.)

<sup>14</sup> Ábrám Tibor – Sarka Ferenc: Tehetségkereső és -fejlesztő programok a Magyarországi Református Egyház nevelési és oktatási intézményeiben, *Különleges Bánásmód*, II. évf., 2016/2, 89–96. <https://doi.org/10.18458/KB.2016.2.89> (Letöltés: 2025. július 28.)

<sup>15</sup> A „magas lelkierő” az ún. református tehetségfogalom sajátos eleme, ami megkülönbözteti a tehetséges személyiség specifikus sajátosságait más, általános tehetség-leírásokhoz képest. A megjelölés forrása: Ábrám–Sarka: *Tehetségkereső és -fejlesztő programok a Magyarországi Református Egyház nevelési és oktatási intézményeiben*, 95.

mind kari lelkipásztori segítséggel biztosítjuk, mindezzel is törekedve a komplex személyiségfejlesztésre, minőségi oktató-nevelő tevékenységeink teljesebbé tételére.

Akkreditált Kiváló Tehetségpontként megvalósított szakmai tevékenységeink a Nemzeti Tehetségsegítő Tanács és a Magyar Tehetségsegítő Szervezetek Szövetsége (Matehetsz) által meghatározott következő főbb feladatok köré építkeznek<sup>16</sup>:

- tehetséggondozó programokat működtetünk, amelyek tervszerűen felépített folyamatok a tehetségek kibontakoztatásának segítésére, lehetőség szerint együttműködve más tehetségpontokkal;
- tehetség-tanácsadást végzünk a tehetségígéretek fejlődésének és a fejlesztésének támogatása, lelki segítség nyújtása céljából közvetlenül az érintettek, valamint pedagógusai és szülei számára;
- a tehetség-tematika mentén rendszeresen szervezünk tudományos konferenciákat, valamint képzési portfóliónknak több képzés is része a szakterülethez kapcsolódóan.

Jelen tanulmány kiemelten a tehetséggondozó programokra fókuszál.

### **Tehetséggondozó programok szervezésének alapelvei a célcsoport tükrében**

Karunk tehetségsegítő tevékenységei alapvetően a képzések részét képező kurzusok keretében is megvalósulnak, ám jelen tanulmányban azokra a programokra fókuszálunk, amelyek ezen túl szerveződnek tehetséggondozás céljából. E külön elfoglaltságok lehetőségeire való hallgatói jelentkezéseket nyitottan is fogadjuk, hiszen az egyéni érdeklődés kulcsfontosságú a későbbi elmélyülés, kitartó helytállás szempontjából. A téma kiemelt elméletalkotója, Renzulli minden tehetséggazdagításnak alapjaként tekint az érdeklődésre, és ún. forgóajtó-modelljében megerősíti, hogy bármely gazdagító program is akkor lehet eredményes, ha tágabb körben is megszólítja lehetséges résztvevőit. Ha lehetőséget biztosítunk a bekapcsolódásra többek számára, úgy a közvetlen helyzetben kipróbálhatják egyéni készségeiket, s így fog tudni csak igazán megmutatkozni az egyéni eszköztár. Ha tehát az érdeklődő megszólítva érzi magát és részt vehet az érintett programban, úgy önmaga is megvizsgálhatja helyét azon a területen, tudatosabban megtapasztalhatja képességeit és értékeit.<sup>17</sup>

Természetesen előfordulhat az is, hogy végül nem folytatja hosszabb távon, mint ahogyan az is, hogy másvalaki, aki később érzi megszólítva magát a téma irányában, szintén bekapcsolódhat a forgóajtó-modell követve. A tehetséggondozás így

<sup>16</sup> Az összegzés a következő előírások alapján készült: *A tehetségpontok működésének alapjai* a Nemzeti Tehetségsegítő Tanács hálózati munkabizottsága és a Matehetsz ügyvezető elnöke által aktualizált, jóváhagyott tájékoztató anyag a tehetségpontok regisztrációjáról és akkreditációjáról – 2023. október 1., I. pont: A tehetségpontok feladatai és III. pont: A tehetségpontok akkreditációs feltételei, Nemzeti Tehetségpont, [Link](#) (Letöltés: 2025. július 28.)

<sup>17</sup> Balogh László: Gazdagítás, dúsítás, in Szabó Zsuzsa (szerk.): *A tehetség kézikönyve*, Budapest, Magyar Tehetségsegítő Szervezetek Szövetsége, 2019, 237–250. [Link](#) (Letöltés: 2025. július 28.)

legfőképpen személyes, belső élmények tudatos megélése és figyelemmel kíséréseként értelmezhető, így már azzal segítséget nyújthatunk, ha engedjük a személyes megszólítódást. Mindezen túl az oktatók már korábbi kurzusok kapcsolódási pontjaiból is ismerhetik a hallgatóik köréből azokat, akiket vélhetően érdekelhet a tervezett program, s annak a szakterületnek mentén elmélyült, minőségi munkák készítői, így közvetlenül is történhet megszólítás, meghívás. Ez a személyre hangolt figyelem, s az egyéni kapcsolódások közvetlen követése fejezi ki leginkább azt az érzékeny figyelmet, amely a tehetségprogramjainkat is kíséri.

Ha ismerhetjük a tehetséges személyiség jellegzetes reakcióit, úgy értő és megértő viszonyulással a tehetségprogramok szintén teljesebb formában valósulhatnak meg, s e szempontra a programba való beválogatás és a közvetlen megvalósítás során ugyancsak kiemelten tekintünk. Többek között megmutatkozhat az ismeretek mélyebb elsajátítása irányában egyfajta belső hajtóerő, a gondos, kitartó feladatvégzés, a témában újabb összefüggések irányában való érzékenység, átgondolás, ám emellett akár érzelmi sérülékenység és társas vonatkozásban inkább önálló, egyedüli feladatvégzés, akár magány érzése.<sup>18</sup> A lelki egyensúly támogatása nélkül nem válhatnak eredményessé a tehetségprogramok sem, ezért fontosnak tartjuk ezen kari tevékenységeink során pszichológus kísérését, továbbá kari lelkipásztor segítő bevonódása is megvalósul.

### Tehetségprogramok komplexitásának további meghatározói

E tapasztalások mentén és a személyiségbeli sajátosságokat alapértéknek tekintve tehetségprogramjaink szervezése során figyelembe vesszük a következő további elméleti szempontokat is.<sup>19</sup> Minden tehetségprogramnak fontos nemcsak az adott személy erősségeire, erőforrásaira építeni, azokat támogatni, hanem a bizonyosan szintén előforduló nehézségek, a gyenge oldal fejlesztését is beépíteni – amely leginkább az erőforrásokkal egységben tud megvalósulni. Hiszen a tehetség is megélhet lelki

<sup>18</sup> A tehetséges személyiség sajátosságaihoz kapcsolódó főbb források: Bagdy Emőke – Kövi Zsuzsanna – Mirnics Zsuzsanna: *Fény és árnyék. A tehetségerők felszabadítása*, Géniusz Könyvek 36., Budapest, Magyar Tehetségsegítő Szervezetek Szövetsége, 2014. [Link](#) (Letöltés: 2025. július 28.); Harmatiné Olajos Tímea: *Tehetség és szocio-emocionális fejlődés*, Debrecen, Didakt Kiadó, 2011. [Link](#) (Letöltés: 2025. július 28.); Harmatiné Olajos Tímea – Pataky Nóra: *A lelki egészség személyiségdinamikai kettősségei – kihívások a tehetséggondozásban*, Géniusz Műhely 10., Debrecen, Didakt Kiadó, 2014. [Link](#) (Letöltés: 2025. július 28.); Inántszy-Pap Judit – Orosz Róbert – Pék Győző – Nagy Tamás: *Tehetség és személyiségfejlesztés*, Géniusz Könyvek 14., Budapest, Magyar Tehetségsegítő Szervezetek Szövetsége, 2010. [Link](#) (Letöltés: 2025. július 28.)

<sup>19</sup> Tehetségprogramok szervezésének alapelveit bemutató források: Balogh László: *Az egyéni tehetségfejlesztő programok alapjai. Kézikönyv az egyéni tehetségfejlesztő programok kidolgozásához és megvalósításához*, Debrecen, Didakt Kiadó, 2016. [Link](#) (Letöltés: 2025. július 28.); Balogh László: A komplex tehetségfejlesztő programok kidolgozásának tartalmi szempontjai, in Szabó Zsuzsa (szerk.): *A tehetség kézikönyve*, Budapest, Magyar Tehetségsegítő Szervezetek Szövetsége, 2019, 210–235. [Link](#) (Letöltés: 2025. július 28.)

vívódásokat, nehezen viselheti a kudarcot vagy hosszas eredménytelenséget, a társas helyzetekben nem találhatja helyét, ám ha a lelki megterhelésekre irányul a figyelme, az megnehezíti, hogy az egyén megélje, észrevegye az ugyancsak meglévő értékeit, amelyekre pedig biztonsággal építközhetne, hiszen ezek is az ő meglévő készségei. Fontos tehát teret engedni a tehetségsegítő folyamatban a személyes nehézségeknek, megterhelődésnek is, ami megerősíti a lelki támogatás tudatos beépítésének fontosságát a tehetségprogramba.

Ugyancsak e gondolat mentén tehetségprogramok szervezése során figyelembe vesszük a tehetségsegítés társas-környezeti meghatározóját, a légkör szerepét és lélekben való töltkezést segítő tevékenységeket is beépítünk. Ziegler tehetségelmélete megerősíti: „a személy cselekvési repertoárjának folyamatos bővülése a céljaival, szubjektív cselekvési terével és a környezetével való interakcióktól függ.”<sup>20</sup> A kiválóság eléréséhez tehát igen lényegesek az egyértelmű célok, egy jól megtervezett tanulási út, valamint ráhangolódó, személyes figyelem olyan társtól, aki minőségi visszajelzést nyújt. Mindezek mentén a személy folyamatosan próbára teheti új ötleteit, megtapasztalhatja képességeit, egyúttal beépítve az érkező visszajelző gondolatokat, tovább is fejlődhet. Igen lényeges tehát e személyes kísérés, a lelkiekben is történő támogatás ezen az úton, s közvetlenül a tehetségprogramok részeként. Karunkon mindezt egyéni konzultációk, segítő beszélgetések mellett csoportos keretben, többek között lelki egészségnapjainkon is megvalósítottuk, ahol pl. érzelmi és társas készségekre hangolt témafeldolgozásainkat előadás-jellegű, valamint kiscsoportos keretben is mélyíthettük az érintettekkel. Célunk a résztvevők szakjaira hangolt kapcsolódások kiemelésével az adott hivatás területén segítő üzenetek, lelki terhekkel való megküzdésben értéket jelentő készségek megerősítése.<sup>21</sup>

### Tehetséggondozás keresztyén szellemiségben

Karunk tehetségprogramjainak sajátos értékét adja a református szellemiség, a hitbéli elköteleződés szerepének bevonása, e keresztyén szellemiségben végzett tehetségsegítő tevékenységeink minőségi többletet<sup>22</sup> jelentenek a képességek kibontakoztatása során. „Az Úr lelke nyugszik rajta, a bölcsesség és értelem lelke” (Ézs 11,2) – ahogyan Fodorné Nagy Sarolta a tehetség-fogalomkör elemzése során a bölcsesség gondolatkörének illeszkedését Ézsaiás könyvéből alátámasztja.<sup>23</sup> A szakterület irá-

<sup>20</sup> Balogh: *Az egyéni tehetségfejlesztő programok alapjai*, 244.

<sup>21</sup> A témához kapcsolódó részletes kifejtésünk: Pap Ferenc – Fehér Ágota: Tehetségsegítés a hit támaszával – személyre hangolt figyelem mint a tehetséggondozás forrása, *Magyar Református Nevelés*, XXII. évf., 2021/1, 18–28. [Link](#) (Letöltés: 2025. július 28.)

<sup>22</sup> A témához kapcsolódóan vö. Kádár Péter: Hozzájárulás a tehetség fogalmának biblikus értelmezéséhez, *Magyar Református Nevelés*, XVII. évf., 2020/2, 5–10. [Link](#) (Letöltés: 2025. július 28.); Fodorné Nagy Sarolta: A tehetséggondozás és differenciálás bibliai-teológiai alapjai pedagógiai-pszichológiai kitekintéssel, *Sárospataki Füzetek*, XIX. évf., 2015/3, 33–58. [Link](#) (Letöltés: 2025. július 28.)

<sup>23</sup> Fodorné Nagy: *A tehetséggondozás és differenciálás bibliai-teológiai alapjai*, 41.

nyában való elmélyülésen túl tehetséggondozó programjainkon a személyes, egyedi látásmódot is törekszünk megszólítani, „kinek-kinek. képessége szerint” (Mt 25,15), ahogyan a tálentumok bibliai példázata is jelzi ennek fontosságát. Egyik gazdagító tehetségprogramunk során például a hallgatóink a bibliai teremtetéstörténethez kapcsolódó animációt készítettek, amely alkotó folyamat során mindannyiuk egyedi látásmódja megmutatkozhatott kreatív eredményességükben.<sup>24</sup>

Keresztényen pedagógusokként kiemelten tekintünk a tehetséges személyek hitbeli érintődéséhez kapcsolódó kutatásokra. Alátámasztható, hogy a tehetségek jobban érdeklődnek a vallás iránt, jobban keresik az élet értelmét, és ez az érdeklődés bennük korábban kezdődik az átlagnál, így „a tehetséges gyermekek megnövekedett lelki-értemi táplálásáról is gondoskodnunk kellene”.<sup>25</sup> Fontos átélni, hogy a kitartó munka, a türelemmel, odaszánással végzett, elmélyült tevékenységek magasabb minőségű eredményességhez is hozzásegítenek, s ennek öröme lelkesítő erő a következő nehezebb feladatok végzése során. A tehetségeket fiatalabb életkorban is foglalkoztatják egzisztenciális kérdések, és magasabb fokú tudatossággal kísérik akár az elmélyült imádság állapotát, megélik a hála élményét, hétköznapi élethelyzetekben is kitartóbbak az erényes viselkedés mellett.<sup>26</sup>

Mindezek értékékként jelzik a tehetséggondozás gazdagító programjainak összeállításán, hogy a leendő pedagógusokat fontos felkészíteni a gyermekekkel végzendő oktató-nevelő munkájuk kapcsán a sajátosságok követésére, illetve kiemelten is a református hittanoktató hallgatókat szintén a bibliai értékekkel teljes tehetséggondozó tevékenységeikre is. Hiszen pedagógusként nemcsak tanárok mindannyian, akik átadni törekszenek ismereteket, megerősíteni készségeket, hanem mindvégig mindannyian tanítványok is, akik elrendelt útjukat járják. A református hittanoktatók hivatása közvetlenül magában hordozza szerepüket, amely „a tanítványi létre való nevelés, a tanítványi lét megélésének segítése és az áldásközvetítés”<sup>27</sup>. Fontos érteni és megérteni, hogy minden gyermek magában hordozza képességeinek legjavát, amelyet ajándékba kapott Istentől, s a pedagógusok feladata leginkább ennek érzékeny figyelemmel kísérése, megerősítése, és a kapott értékek kibontakoztatásának, ezáltal a személyiség lélekben való gyarapodásának támogatása. Ehhez bizalommal teli légkör és személyre hangolt, érzékeny figyelem segít, annak reménységével, hogy a kapott küldetés mentén az egyén rátalálhat az Istentől kapott egyéni útjára, melynek bejárása további értékek megerősítését, gyarapítását jelenti számára.

<sup>24</sup> E tehetségműhelyről részletesebb beszámoló készült: Pap Ferenc – Fehér Ágota: Károli Gáspár Református Egyetem Pedagógiai Kara mint képességek kibontakoztatásának elkötelezett támogatója, in Szigeti Márta (szerk.): *Nagykőrösi Kalendárium*, XXVII. évf., Nagykörös, Teleki Sámuel Kulturális Egyesület, 2024, 51–54.

<sup>25</sup> Fodorné Nagy: *A tehetséggondozás és differenciálás bibliai-teológiai alapjai*, 51–53.

<sup>26</sup> Fuszek Csilla: Spirituális tehetség, in Szabó Zsuzsa (szerk.): *A tehetség kézikönyve*, Budapest, Magyar Tehetségsegítő Szervezetek Szövetsége, 2019, 547–559. [Link](#) (Letöltés: 2025. július 28.)

<sup>27</sup> 2016. évi I. törvény a református hittanoktatásról, *Preambulum*, [Link](#) (Letöltés: 2025. július 28.)

## Tehetséggondozói tapasztalatok megosztása – konferenciaszervezés

Akkreditált Kiváló Tehetségpontként Karunk a tehetségpontok közösségében elkötelezett a téma elméleti ismeretrendszeréhez, valamint közvetlen gyakorlatához kapcsolódó tapasztalatok megosztása, továbbadása irányában is. Mindezzért évről évre szervezünk olyan nemzetközi tudományos konferenciákat, amelyek kiemelten a tehetség-tematika mentén törekszenek értékes tartalmak közössé tételére.

2020-tól *Tehetség – Hit – Identitás* konferenciánk célja a tehetséggondozás elméleti és gyakorlati kérdésköreinek, a hit tehetséggondozásban, képességek kibontakoztatásában betöltött szerepének pontosítása. Előadásokat és publikációkat a pedagógia, a pszichológia és a teológia tudományterületeiről várunk, amely tudományterületek mentén több szekcióban is kapcsolódhattak a téma szakemberei.<sup>28</sup> Rendezvényünk sajátosságát adja minden év Áldozócsüörtörökének napján történő szervezése, amely a Mennybemenetel ünnepeként az egyházi évnek meghatározó időpontja: „Jézus földi életének záróeseménye”, legfőbb bibliai üzenete: „Istennél lenni”<sup>29</sup>.

A tehetséggondozás témájához kapcsolódóan legutóbbi, 2025. június 2–3. napján szervezett konferenciánk tágabb körben is törekedett a szakterület megvizsgálására: *Innováció a pedagógushivatásban* konferenciánk tematikája a tehetséggondozás tudományos modelljeinek és kutatási területeinek sokrétűségét támogatja, a tehetséggondozásra komplex képesség- és személyiségfejlesztésként tekint. A Pedagógiai Kar elköteleződése a szakterület irányában e komplexitást hittudományi vonatkozások kutatásával is gyarapítja, célul tűzi ki a hit szerepének megvizsgálását a képességek kibontakoztatásában. Karunk továbbá a Simonyi Zsigmond Kárpát-medencei helyesírási verseny főszervezőjeként<sup>30</sup> kiemelten fókuszál a nyelvi képességek területén kifejeződő tehetséggondozásra, és ennek kapcsán a nyelvi képességek fejlesztésének további tudományágakkal való összefüggéseire. A konferencia szekciói mindennek tükrében a következők voltak: *Tehetséggondozás mint képesség- és személyiségfejlesztés; A hit szerepe a képességek kibontakoztatásában; Nyelvi képességek fejlesztése különböző tudományágak metszetében*.<sup>31</sup> A nemzetközi rendezvény időpontját a nemzeti összetartozás napja határozta meg, ezzel is kifejezve keresztyén szellemiségünkben az egymásra hangolt figyelem, egymás értékeinek megbecsülése iránti elköteleződésünket. A konferenciára több, mint 80 előadó érkezett, s gazdagította a szekciók munkáját. Mindezzel lehetőség nyílt mindazon együttműködési

<sup>28</sup> *Tehetség – Hit – Identitás* konferenciánk honlapfelülete az eddigiekben megvalósult rendezvények programjaival: [Link](#) (Letöltés: 2025. július 28.)

<sup>29</sup> Bartha Tibor (szerk.): *Keresztyén bibliai lexikon II. kötet*, Budapest, Magyarországi Református Egyház Kálvin János Kiadója, 1995, 197.

<sup>30</sup> A *Simonyi Zsigmond Kárpát-medencei helyesírási verseny* általános iskola 5–8. osztályos diákjai számára biztosít lehetőséget helyesírási ismeretei legjavának megmutatására. Célja a magyar nyelv szeretetének, az igényes nyelvhasználat iránti felelősségtudatnak erősítése, nyelvi kultúránk ápolása, továbbá a digitális írástudás fejlesztése. A versenyt a Pedagógiai Kar és a Magyar Nyelvtudományi Társaság együttműködésével valósítjuk meg. A verseny honlapfelülete: [Link](#) (Letöltés: 2025. július 28.)

<sup>31</sup> *Innováció a pedagógushivatásban* konferenciánk honlapfelülete: [Link](#) (Letöltés: 2025. július 28.)

partnereinkkel, társintézményekkel való kapcsolat megerősítésére, akik ugyancsak elkötelezettek a tehetséggondozás vonatkozásában<sup>32</sup>, ezáltal pedig a tehetségpontok hálózati működésének gazdagítására.

A Károli Gáspár Református Egyetem Pedagógiai Karának e sokrétű szakmai elköteleződése és tehetségsegítő tevékenységrendszere Akkreditált Kiváló Tehetségpontként olyan biztos és mély értékekre támaszkodik, amelyek reményeink szerint hosszú távon segíthetik hallgatóinkat, valamint a köznevelési intézményrendszerhez kapcsolódó kollégáinkat hivatásuk során.

### Irodalomjegyzék

2016. évi I. törvény a református hittanoktatásról, Preambulum, [Link](#)

A Károli Gáspár Református Egyetem küldetésnyilatkozata, [Link](#)

A Károli Gáspár Református Egyetem Minőségpolitikai nyilatkozata, 2020. [Link](#)

A tehetségpontok működésének alapjai, [Link](#)

Ábrám Tibor – Sarka Ferenc: Tehetségkereső és -fejlesztő programok a Magyarországi Református Egyház nevelési és oktatási intézményeiben, *Különleges Bánásmód*, II. évf., 2016/2, 89–96. <https://doi.org/10.18458/KB.2016.2.89>

Bagdy Emőke – Kövi Zsuzsanna – Mirnics Zsuzsanna: *Fény és árnyék. A tehetségerők felszabadítása*, Génusz Könyvek 36., Budapest, Magyar Tehetségsegítő Szervezetek Szövetsége, 2014. [Link](#)

Balogh László: A komplex tehetségfejlesztő programok kidolgozásának tartalmi szempontjai, in Szabó Zsuzsa (szerk.): *A tehetség kézikönyve*, Budapest, Magyar Tehetségsegítő Szervezetek Szövetsége, 2019, 210–235. [Link](#)

Balogh László: Gazdagítás, dúsítás, in Szabó Zsuzsa (szerk.): *A tehetség kézikönyve*, Budapest, Magyar Tehetségsegítő Szervezetek Szövetsége, 2019, 237–250. [Link](#)

Balogh László: *Az egyéni tehetségfejlesztő programok alapjai. Kézikönyv az egyéni tehetségfejlesztő programok kidolgozásához és megvalósításához*, Debrecen, Didakt Kiadó, 2016. [Link](#)

Bartha Tibor (szerk.): *Keresztény bibliai lexikon II. kötet*, Budapest, Magyarországi Református Egyház Kálvin János Kiadója, 1995.

Fodorné Nagy Sarolta: A tehetséggondozás és differenciálás bibliai-teológiai alapjai pedagógiai-pszichológiai kitekintéssel, *Sárospataki Füzetek*, XIX. évf., 2015/3, 33–58. [Link](#)

Fuszek Csilla: Spirituális tehetség, in Szabó Zsuzsa (szerk.): *A tehetség kézikönyve*, Budapest, Magyar Tehetségsegítő Szervezetek Szövetsége, 2019, 547–559. [Link](#)

Harmatiné Olajos Tímea – Pataky Nóra: *A lelki egészség személyiségdinamikai kettősségei – kihívások a tehetséggondozásban*, Génusz Műhely 10., Debrecen, Didakt Kiadó, 2014. [Link](#)

Harmatiné Olajos Tímea: *Tehetség és szocio-emocionális fejlődés*, Debrecen, Didakt Kiadó, 2011. [Link](#)

Inánts-Pap Judit – Orosz Róbert – Pék Győző – Nagy Tamás: *Tehetség és személyiségfejlesztés*, Génusz Könyvek 14., Budapest, Magyar Tehetségsegítő Szervezetek Szövetsége, 2010. [Link](#)

Kádár Péter: Hozzájárulás a tehetség fogalmának biblikus értelmezéséhez, *Magyar Református Nevelés*, XVII. évf., 2020/2, 5–10. [Link](#)

*Két pont között legrövidebb út a tehetség*, [Link](#)

<sup>32</sup> A tehetséggondozás vonatkozásában legfőbb együttműködési partnereink Karunk honlapján a következő felületre szent kerültek bemutatásra: [Link](#) (Letöltés: 2025. július 28.)

- Pap Ferenc – Fehér Ágota: Károli Gáspár Református Egyetem Pedagógiai Kara mint képességek kibontakoztatásának elkötelezett támogatója, in Szigeti Márta (szerk.): *Nagykőrösi Kalendárium*, XXVII. évf., Nagykőrös, Teleki Sámuel Kulturális Egyesület, 2024, 51–54.
- Pap Ferenc: Krisztusban meggyökerezve, Dékáni köszöntő, in Kiss Réka – Lányi Gábor (szerk.): *Károli 30 – Károli Gáspár Református Egyetem 1993–2023. 30 év a református felsőoktatás szolgálatában*, Budapest, Károli Gáspár Református Egyetem, 2023, 84–85.
- Pap Ferenc – Fehér Ágota: Tehetségsegítés a hit támaszával – személyre hangolt figyelem mint a tehetséggondozás forrása, *Magyar Református Nevelés*, XXII. évf., 2021/1, 18–28. [Link](#)
- Pap Ferenc: *Gyökerezzetek meg Krisztusban!* 2019. évi ünnepélyes tanévnyitó dékáni beszéde, Nagykőrös, 2019. szeptember 8. [Link](#)

### **A tanulmány szerzője:**

Prof. Dr. Pap Ferenc egyetemi tanár

Károli Gáspár Református Egyetem Pedagógiai Kar

Hittanoktató- és Kántorképző Intézet

[pap.ferenc@kre.hu](mailto:pap.ferenc@kre.hu)

<https://orcid.org/0000-0003-0040-1827>